

REACH

De nieuwe EU reglementering betreffende risicobeheer van chemische stoffen

Postacademische vorming

DEEL I

- ▶ **Module 1: Inleiding**
8 november 2005
- ▶ **Module 2: Risicoanalyse**
22 en 29 november, 6 en 13 december 2005

DEEL II

- ▶ **Module 3: REACH**
10, 17 en 24 januari 2006
- ▶ **Module 4: Risico's voor de mens**
31 januari, 7 en 14 februari 2006
- ▶ **Module 5: Risico's voor het milieu**
28 februari, 7 en 14 maart 2006
- ▶ **Module 6: Praktijkvoorbeelden**
21 en 28 maart 2006
- ▶ **Module 7: Praktische oefeningen**
18 april en 9 mei 2006 + thuiswerk

Wetenschappelijke coördinatie

Prof. dr. ir. Walter Steurbaut

Vakgroep Gewasbescherming

Faculteit voor Bio-ingenieurswetenschappen

Prof. dr. Colin Janssen

Vakgroep Toegepaste ecologie en milieubiologie

Faculteit voor Bio-ingenieurswetenschappen

Faculteit
Bio-ingenieurswetenschappen

Inleiding

Vormende waarde

Het Instituut voor Permanente Vorming van de Universiteit Gent heeft als missie de nood aan vorming in het bedrijfsleven en bij de overheid te identificeren en er de aangepaste vorming voor te ontwikkelen en aan te bieden. Eén van deze noden is een gevolg van de nakende nieuwe Europese regelgeving in verband met de evaluatie van de risico's - voor mens en milieu - van de productie, het gebruik en de emissie van chemische stoffen. Risico-evaluatie is de voorbije jaren, zowel op wetenschappelijk als op regelgevend vlak, sterk in belang toegenomen en heeft zich ontwikkeld tot een echte wetenschappelijke discipline. Dit werd in grote mate beïnvloed door de bewustwording van de potentiële gevaren van chemische stoffen en de noodzaak om de milieu-impact ervan beter te kunnen evalueren, wat een herziening van de versnipperde reglementeringen terzake noodzakelijk maakte.

De invoering in de Europese Unie van een nieuw evaluatiesysteem voor chemicaliën: REACH - Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals brengt een belangrijke verandering op het gebied van beleid en evaluatie van chemische stoffen met zich mee. Alle fabrikanten én invoerders van chemicaliën moeten hun stoffen/producten registreren en evalueren met de bedoeling de mogelijke gevolgen van deze stoffen voor de volksgezondheid en het milieu in te schatten. Daarbij geeft REACH een veel grotere verantwoordelijkheid aan de industrie voor de risico-evaluatie en het beheer van geïdentificeerde problemen i.v.m. de veiligheid van deze stoffen. Dit is ongetwijfeld een grote uitdaging voor zowel de industrie als de lidstaten die op een competente wijze de theorie van risicobeheer in een praktische REACH benadering zullen moet omzetten. De impact van de REACH reglementering is niet te onderschatten: 30.000 chemische stoffen zullen moeten worden behandeld in 11 jaar tijd.

Doelpubliek

De opleiding richt zich tot alle personen uit de bedrijfswereld (chemische industrie, studie- en adviesbureaus,...) en de overheid die, na de invoering van REACH, de registratie en evaluatie van de chemicaliën en de controle ervan zullen moeten uitvoeren. Tijdens deze opleiding wordt praktische basiskennis van technieken van risico-evaluatie met alle deelaspecten verworven en wordt de praktische implementatie in REACH aangeboden.

De opleiding is toegankelijk voor iedereen die door vorming of door ervaring een basiskennis van chemie en milieu heeft en voldoende met het onderwerp vertrouwd is om met interesse en motivatie de opleiding te volgen. Door het modulaire karakter van de opleiding kan de deelnemer die modules kiezen die best passen aan zijn interesseprofiel en specifieke voorkennis.

Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent

Dit programma is een onderdeel van de postacademische opleidingen van de Universiteit Gent. De aanwezigheid tijdens de sessies en de evaluatie aan het einde van de opleiding bepaalt de facto of de deelnemer slaagt. Concreet zal aan de deelnemer die minstens de modules 1, 3, (4 óf 5) en 6 volgt en met succes een project uitwerkt een Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent uitgereikt worden.

De opleiding bestaat uit 2 delen:

Deel I: bespreking van de basisprincipes en technisch/ wetenschappelijke aspecten van het risico-evaluatieproces

Deel II: voorstelling en praktische uitwerking van alle nieuwe elementen van REACH.

DEEL I: RISICOANALYSE

Deel I laat toe om volgende kennis te verwerven:

- ▶ fundamentele concepten (risico, veiligheid, milieu-invloeden, volksgezondheidsaspecten, duurzaamheid, ...)
- ▶ beschrijving van de modellen en benaderingen die aan de basis liggen van blootstellingsevaluatie, effectenevaluatie en risicoanalyse
- ▶ onzekerheden en veiligheidsmarges in een risicoanalyseproces
- ▶ diverse probabilistische en statistische evaluatie- en simulatietechnieken
- ▶ bepaling van de verschillende aspecten van risico's voor de volksgezondheid en het milieu, veroorzaakt door (nieuwe) technologieën

De principes en technische aspecten van het risico-evaluatieproces worden uitvoerig beschreven in de EU Technical Guidance Document (2003). Deze zijn te raadplegen via www.ivpv.UGent.be/reach

Doelpubliek deel I

Het doelpubliek van dit deel is iedereen die geconfronteerd wordt met het behandelen van risicoanalyses. Dankzij deze opleiding zal de deelnemer in staat zijn eenvoudige risicoanalyses op te stellen en een evaluatie te maken van bestaande risicoanalyses. De opleiding wordt gegeven op academisch niveau in een wetenschappelijke omgeving, met nadruk op de praktische aspecten van de uitvoering van concrete risicokarakterisaties. Meer specifiek is deel I bedoeld als ondersteuning van Deel II.

Module 1: Inleiding

- ▶ situering, kader, doelstelling
- ▶ definities
- ▶ historiek, evoluties, huidige situatie
- ▶ situering REACH, US-reglementering, enz...

Lesgevers: Colin Janssen en Walter Steurbaut

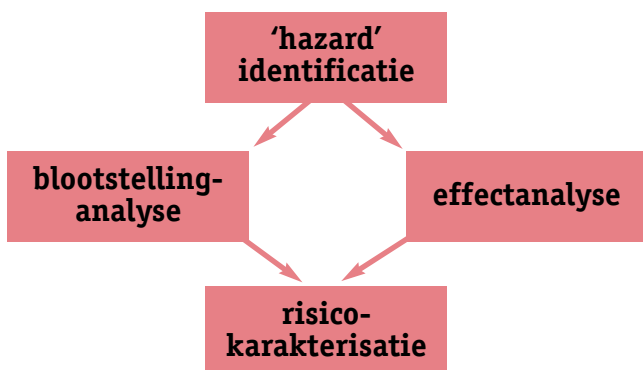
Datum: 8 november 2005

Module 2: Risicoanalyse

Risicokarakterisatieproces

In deze module worden vooreerst de basisbegrippen, de concepten en de algemene gedachtegang van het risicokarakterisatieproces aangebracht. Risico's worden geschat door twee aspecten met elkaar te vergelijken: enerzijds moet men een idee hebben van de blootstelling aan de te evalueren factor (exposure assessment), anderzijds moet men een idee hebben van de nadelige effecten die dergelijke blootstelling kan veroorzaken (effect assessment).

Daar er bij een risico meestal twee belangrijke aspecten betrokken zijn, nl. de milieuproblematiek en de problemen van volksgezondheid, onderscheidt men twee systemen HRA (human risk assessment) en ERA (environmental risk assessment), elk met zijn specifieke problemen qua blootstelling en effectanalyse. Deze module wordt dan ook evenredig verdeeld over de vier aspecten van het risicokarakterisatieproces.

Lesgevers: Jan Willems, Hendrik Veulemans, Paul Van Elsacker, Colin Janssen

Data: 22 en 29 november 2005

Diverse aspecten van de risicoanalyse

Daar een risicoanalyse gebaseerd is op wetenschappelijke criteria dienen deze criteria de nodige aandacht te krijgen, ten einde ze op een verantwoorde wijze te kunnen toepassen in de concrete uitwerking van praktijksituaties. Daartoe worden allerhande modellen en berekeningswijzen gehanteerd, zoals Euses, Ease, Consexpo, e.d.m.

Lesgevers: Paul Van Elsacker, Hendrik Veulemans

Datum: 6 december 2005

Kwantitatieve structuur - activiteitsrelaties (QSAR)

Om tot een realistische benadering te komen vereisen risicoanalyses enorm veel data. Het verwerven van deze informatie, meestal langs experimentele weg, is echter zeer duur. Er bestaan technieken die toelaten om, op basis van de gekende fysicochemische eigenschappen en eenvoudige effectbepalingen van analoge stoffen, voorspellingen te doen over het gedrag van een stof in het milieu en de invloed van die stof op mens en milieu. Deze zgn. QSAR benadering kan dus in een risicoanalyse zeer kosten- en tijdbesparend zijn.

Gezien het steeds groter wordend belang ervan is het voor de hand liggend dat hier de principes van een QSAR benadering worden uitgelegd. Er worden tevens enkele illustraties en een verwijzing naar de beschikbare modellen gegeven.

Lesgevers: Walter Steurbaut en Guy Smagghe

Datum: 13 december 2005

DEEL II: REACH

De Europese Unie legt momenteel de laatste hand aan deze nieuwe reglementering. Het is daarom voorbarig om nu al definitieve vormen vast te leggen, doch het algemene kader en de grote lijnen van REACH zijn wel al vastgelegd in vele documenten van de Europese Unie. Deze kunnen o.a. geraadpleegd worden via de link op www.ivpv.UGent.be/reach. Het is de bedoeling om in dit deel van de opleiding (1) de basisprincipes van REACH op een overzichtelijke wijze uit te leggen, (2) een handleiding te geven over het gebruik en de toepassing ervan en (3) dit te illustreren aan de hand van enkele typische testcases en scenario's. Dit alles wordt behandeld in enkele algemene modules die de deelnemer moet toelaten een selectie te maken uit enkele testcases die in zijn persoonlijke interessesfeer liggen of die van belang zijn voor zijn specifieke professionele activiteiten.

Doelpubliek deel II

Aan de hand van de basiskennis van risicoanalyse opgedaan in de modules 1 en 2 van deel I of tijdens een academische opleiding, zal de deelnemer met succes de modules van deel II zonder extra kennis kunnen volgen.

Zonder de kennis van de inhoud van Module 2 van deel I of vergelijkbare reeds verworven kennis kan enige zelfstudie vereist zijn voor sommige aspecten van de modules 4 t.e.m. 7.

Module 3: REACH

Basiskennis en principes van REACH

De voorgeschiedenis, de achtergrond, de basisprincipes en de gevolgen voor het bedrijf of de industrietak zijn zeer belangrijke aspecten die nuttig kunnen zijn voor het begrijpen en uitvoeren van risicoanalyses die onder de REACH wetgeving vallen. Ook de verantwoordelijkheden en de diverse aspecten die een rol spelen voor de "downstream users" worden uitgelegd. Een ander belangrijk aspect is de wijze van dataverwerving voor het uitvoeren van risicoanalyses. Deze bijdrage wordt in het Engels gegeven.

Lesgevers: Eva Hellstein

Datum: 10 en 17 januari 2006

Lesgevers

Prof. dr. Colin Janssen

UGent, Faculteit
Bio-ingenieurswetenschappen
Vakgroep Toegepaste ecologie
en milieubiologie
Wetenschappelijk coördinator
van de opleiding

Prof. dr. ir. Walter Steurbaut

UGent, Faculteit
Bio-ingenieurswetenschappen
Vakgroep Gewasbescherming
Wetenschappelijk coördinator
van de opleiding

Dr. Erwin Annys, Fedichem

Dr. Eva Hellstein, EU Directorate General 'Environment'

Dr. ir. Guy Smaghe, Vakgroep Gewasbescherming, UGent

Dr. Paul Van Elsacker, F.O.D. Volksgezondheid, Veiligheid van de
Voedselketen en Leefmilieu - VV.VL, DG Leefmilieu

Prof. Hendrik Veulemans, KULeuven

Dr. Hugo Waeterschoot, Eurometaux

Prof. Em. Jan Willems, Hoge Gezondheidsraad

Dr. David Wilson, Lead Development Institute

Frankeren
als brief

Universiteit Gent
Instituut voor Permanente Vorming
T.a.v. Els Van Lierde
Technologiepark 913
9052 Gent - Zwijnaarde

Overzicht van methodieken en rapporteringseisen

In deze sessies worden op een overzichtelijke wijze de verschillende aspecten behandeld die er toe moeten bijdragen dat REACH op een optimale wijze kan gerealiseerd worden. Dit gebeurt aan de hand van een praktische handleiding die gebruik maakt van de software en de structuur van REACH in de mate van beschikbaarheid.

Lesgevers: Erwin Annys

Data: 24 januari 2006

Module 4: Risico's voor de mens

Humane risico-evaluatie is gebaseerd op algemene principes, waarbij de blootstelling geëvalueerd wordt ten opzichte van vastgelegde toxicologische 'endpoints'. Belangrijk daarbij is de te volgen methode die zeer stipt moet gerespecteerd worden. Belangrijk is het ook te weten welke data en testen moeten gehanteerd worden in functie van het gebruik, de specifieke eigenschappen en de gebruikshoeveelheden van de producten in behandeling.

Lesgevers: Paul Van Elsacker, Hendrik Veulemans, Jan Willems en Walter Steurbaut

Data: 31 januari, 7 en 14 februari 2006

Module 5: Risico's voor het milieu

Op analoge wijze als de humane risico-evaluatie wordt het zeer uitgebreide luik van de milieurisico-evaluatie behandeld. Opnieuw worden alle aspecten, zowel van de blootstelling- als effectenevaluatie, welke nodig zijn om de milieurisico's in te schatten, in detail besproken en geïllustreerd aan de hand van praktijkvoorbeelden. Industriespecifieke benaderingen, op technisch én management vlak, en eventuele problemen bij de registratie en evaluatie van chemische stoffen komen uitgebreid aan bod.

Lesgevers: Hugo Waeterschoot en David Wilson

Data: 28 februari, 7 en 14 maart 2006

Module 6: Praktijkvoorbeelden

In functie van het profiel van de deelnemers aan de opleiding worden deskundigen uitgenodigd uit bedrijfssectoren die zo dicht mogelijk de sectoren van de deelnemers benaderen. Zij zullen, elk op hun gebied, een specifiek dossier bespreken met speciale aandacht voor die aspecten die typisch en belangrijk zijn voor de betreffende sectoren. Elk dossier wordt "beoordeeld" door een panel van experts die een geargumenteed advies geven. De deelnemers hebben ook de kans vragen te stellen over bepaalde knelpunten.

De deelnemer volgt, naar keuze, minimum twee van 4 geselecteerde praktijkvoorbeelden.

Lesgevers: Specialisten uit industrieorganisaties als Febeltex, Agoria, Fedichem, Eurometaux, Textiel, Janssen Pharmaceutica,...

Data: 21 en 28 maart 2006

Deze gegevens blijven strikt binnen het IVPV

Naam: _____ M V

Voornaam: _____

Functie: _____

Onderneming: _____

Adres: _____

Telefoon: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Sector: _____ Aantal personeelsleden: _____

Privé-adres: _____

Ik schrijf in voor de opleiding **REACH**

- Module 1: Inleiding Module 2: Risicoanalyse
 Module 3: REACH Module 4: Risico's voor de mens
 Module 5: Risico's voor het milieu Module 6: Praktijkvoorbeelden
 Module 7: Praktische oefeningen
 Deel I Deel II Deel I + Deel II
 Ik betaal € d.m.v. opleidingscheques werkgevers
 Ik betaal € d.m.v. opleidingscheques werknemers
 Ik wens blijvend geïnformeerd te worden over toekomstige opleidingen van het IVPV

Facturatie-adres

Naam: _____

Adres: _____

BTW nr. _____

Datum: _____ Handtekening _____

Module 7: Praktische oefeningen

Deel II van deze opleiding wordt geïllustreerd aan de hand van meerdere oefeningen en taken. Het is de bedoeling dat de deelnemers deze taken zelf oplossen. Mogelijke problemen bij de uitvoering van deze taken worden tijdens deze sessies besproken en interactief opgelost. Daarna worden de resultaten in groep behandeld.

Oefeningbegeleiders: De lesgevers en hun medewerkers

Data: 18 april en 9 mei 2006 + thuiswerk

Praktische inlichtingen

Het programma is modulair opgebouwd. Elke module kan apart gevolgd worden. Alle lessen worden gegeven aan de Universiteit Gent, Instituut voor Permanente Vorming, Gebouw Magnel, Technologiepark 904, 9052 Zwijnaarde op dinsdag van 18u tot 21u30, in twee lessen, gescheiden door een broodjesmaaltijd.

Deelnemingsprijs

De deelnemingsprijs omvat lesgeld, kopies van de transparanten, frisdranken, koffie en broodjes.

Betaling geschiedt na ontvangst van de factuur. Alle facturen zijn contant betaalbaar dertig dagen na dagtekening. Alle vermelde bedragen zijn vrij van BTW.

DEEL I

Module 1 (1 avond): € 150,00

Module 2 (4 avonden): € 600,00

DEEL II

Module 3 (3 avonden): € 450,00

Module 4 (3 avonden): € 450,00

Module 5 (3 avonden): € 450,00

Module 6 (2 avonden): € 300,00

Module 7 (2 avonden + thuiswerk): € 300,00

DEEL I (reductie): € 675,00

DEEL II (reductie): € 1.560,00

DEEL I + DEEL II (reductie): € 2.160,00

Indien minstens één deelnemer van een bedrijf inschrijft voor de volledige opleiding (modules 1 t.e.m. 7), wordt voor alle bijkomende gelijktijdige inschrijvingen van hetzelfde bedrijf, per module of volledig pakket, een korting van 20% verleend. Facturatie geschiedt dan d.m.v. een gezamenlijke factuur.

Inschrijving gebeurt door terugzending van het aangehecht deelnemingsformulier of via de website.

Wij aanvaarden opleidingscheques van het Vlaams Gewest.

De Universiteit Gent is erkend als opleidingsverstrekker in het kader van de opleidingscheques van het Vlaams Gewest.

Voor meer informatie en bestelling van de opleidingscheques zie www.vlaanderen.be/opleidingscheques

Identificatienummer UGent: 610000085068

Bijzondere prijzen voor personeelsleden van UGent of geassocieerde hogescholen (consulteer de website vanuit deze instellingen).

Annulering

Annulering is mogelijk onder de volgende voorwaarden:

- ▶ gelieve steeds schriftelijk te bevestigen (per brief, fax of e-mail)
- ▶ bij annulering van de inschrijving 10 dagen of meer vóór de aanvang van het programma is een vergoeding verschuldigd van 25% van de deelnemingsprijs
- ▶ bij annulering minder dan 10 dagen vóór de aanvang van het programma is de volledige deelnemingsprijs verschuldigd.

Inlichtingen

Bijkomende inlichtingen krijgt u op het secretariaat:

Instituut voor Permanente Vorming, UGent

Els Van Lierde

Technologiepark 913, 9052 Zwijnaarde

Tel.: +32 9 264 55 82

Fax: +32 9 264 56 05

E-mail: ivpv@UGent.be

www.ivpv.UGent.be/reach

Indien u deze folder meerdere malen mocht ontvangen, dan verzoeken wij u vriendelijk deze aan uw collega's te bezorgen en ons dit te melden via e-mail.

Data onder voorbehoud van wijzigingen om onvoorziene redenen.

Bezoek onze website www.ivpv.UGent.be voor andere opleidingen zoals:

- ▶ ICT voor managers
- ▶ Expertisetechnieken
- ▶ Ontwerpmethodologie voor ingebbede elektronische systemen
- ▶ Milieuoördinator A/B via afstandsleren
- ▶

Doctoraatsopleiding

Alle opleidingen van het IVPV komen in aanmerking voor de doctoraatsopleiding. Het aantal studiepunten wordt meegeedeeld op de IVPV-website.